

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण)
अधिनियम २०१५ अंतर्गत बालकांची
कळजी व संरक्षणाशी संबंधित ५७
शासकीय संस्थांच्या नोंदणी प्रमाणपत्रास
मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- बालगृ-२०२५/प्र.क्र.४४/का-८
नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- २९ सप्टेंबर, २०२५

वाचा :-

१. महाराष्ट्र राज्य बाल न्याय (मुलांची व संरक्षण) अधिनियम २०१५
२. महाराष्ट्र राज्य बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियम २०१८
३. महिला व बाल विकास विभाग पत्र क्र. बालगृ-२०१८/प्र.क्र.२०८/का-८ दि. ८.३.२०१९
४. महिला व बाल विकास आयुक्तालयाचे पत्र क्र. मबाविआ/बावि/नों प्र/२०२४-२५/१२३७, पुणे दि. २१.२.२०२५
५. महिला व बाल विकास आयुक्तालयाचे पत्र क्र. मबाविआ/बावि/नों प्र/२०२४-२५/१६५९ पुणे दि. १२.३.२०२५

प्रस्तावना :-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम २०१५ मधील कलम ४१ मध्ये बालकांची काळजी व संरक्षणाशी संबंधित असणाऱ्या संस्थांना राज्य शासनाकडून नोंदणी प्रमाणपत्र असणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. सदर नोंदणी प्रमाणपत्राचा वैधता कालावधी ५ वर्षे इतका करण्यात आला आहे.

उपरोक्त तरतुदीनुसार दि. ८.३.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये बालकांची कळजी व संरक्षणाशी संबंधित शासकीय संस्थांना नोंदणी प्रमाणपत्र देण्यात आले होते. सदर नोंदणी प्रमाणपत्राचा ५ वर्षांचा कालावधी दि. ७.३.२०२४ रोजी संपुष्टात आला असल्याने सदर ५७ शासकीय संस्थांचे नोंदणी प्रमाणपत्र पुर्वलक्षी प्रभावाने दि. ८.३.२०२४ पासून पुढे ५ वर्षे कालावधीकरीता नुतनीकरण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सदर शासन निर्णयान्वये **परिशिष्ट- अ** येथील बालकांची कळजी व संरक्षणाशी संबंधित ५७ शासकीय संस्थांना पुर्वलक्षी प्रभावाने दि. ८.३.२०२४ पासून पुढे पाच वर्षे कालावधीकरीता नोंदणी प्रमाणपत्र देण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. संस्थानिहाय नोंदणी प्रमाणपत्र शासन स्तरावरून निर्गमित करण्यात येईल.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०९२९१४५५०२२३३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ.निलेश ज. पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई,
४. मा.सभापती/उपसभापती विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई,
५. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई,
६. मा.मंत्री /मा. राज्यमंत्री (म. व बा. वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव (ले. व को.), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१०. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर,
११. सर्व विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास
१२. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
१३. सर्व बाल कल्याण समिती अध्यक्ष व सदस्य,
१४. सर्व बाल न्याय मंडळ अध्यक्ष व सदस्य,
१५. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-६ / अर्थसंकल्प-७) मंत्रालय, मुंबई
१६. निवडनस्ती का-८

परिशिष्ट- अ

शासन निर्णय क्र.बालगृ-२०२५/प्र.क्र.४४/का-८ दिनांक २९ सप्टेंबर २०२५ चे परिशिष्ट

अ.क्र	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता	संस्था प्रकार / मंजूर क्षमता	एकुण मंजूर क्षमता
१	मुंबई उपनगर	शासकिय विशेष पुनर्वसन (मुलींचे) केंद्र देवनार, मुंबई	निरीक्षणगृह	३०
२	मुंबई उपनगर	शासकिय विशेष पुनर्वसन (मुलींचे) केंद्र देवनार, मुंबई	विशेषगृह	१५
३	सिंधुदूर्ग	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे कलेक्टर ऑफीस रोड, ता. कुडाळ जि. सिंधुदूर्ग	निरीक्षणगृह	१०
४	सिंधुदूर्ग	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे कलेक्टर ऑफीस रोड, ता. कुडाळ जि. सिंधुदूर्ग	बालगृह	१५
५	ठाणे / पालघर	शासकिय मुलांचे कनिष्ठ / वरीष्ठ बालगृह, उल्हासनगर-५	बालगृह	५०
६	ठाणे	शासकिय मुलांचे कनिष्ठ बालगृह, उल्हासनगर-४, ठाणे	बालगृह	७५
७	ठाणे	शासकिय मुलांचे वरीष्ठ बालगृह, शांतीभवन कुर्ला कॅम्प-५, उल्हासनगर-५, ठाणे	बालगृह	७५
८	ठाणे	शासकिय कोर्ट कमिटेड अपंग मुलांचे कनिष्ठ / वरीष्ठ बालगृह, उल्हासनगर-५ ठाणे	बालगृह	२५
९	ठाणे	शासकिय विशेषगृह / निरीक्षणगृह मुलींचे उल्हासनगर जि ठाणे	निरीक्षणगृह	१०
१०	ठाणे	शासकिय विशेषगृह / निरीक्षणगृह मुलींचे उल्हासनगर जि ठाणे	बालगृह	४०
११	पुणे	पंडीत जवाहरलाल नेहरु उद्योग केंद्र येरवडा, पुणे	निरीक्षणगृह	५०
१२	पुणे	पंडीत जवाहरलाल नेहरु उद्योग केंद्र येरवडा, पुणे	विशेषगृह	२५
१३	पुणे	पंडीत जवाहरलाल नेहरु उद्योग केंद्र येरवडा, पुणे	सुरक्षा ठिकाण	२५
१४	पुणे	शासकिय निरीक्षणगृह / विशेषगृह, मुलींचे मुढवा, पुणे	निरीक्षणगृह	१०
१५	पुणे	शासकिय निरीक्षणगृह / विशेषगृह, मुलींचे मुढवा, पुणे	बालगृह	३५
१६	पुणे	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह, मुलींचे शिरूर पुणे	बालगृह	५०

अ.क्र	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता	संस्था प्रकार / मंजुर क्षमता	एकुण मंजुर क्षमता
१७	सोलापूर	शासकिय वरीष्ठ बालगृह, मुलांचे माळशिरस सोलापूर	बालगृह	५०
१८	सोलापूर	शासकिय कनिष्ठ बालगृह मुलांचे विरशैवनगर विजापूर रोड सोलापूर	बालगृह	५०
१९	सांगली	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह, मुलींचे मिरज सांगली	बालगृह	५०
२०	अहमदनगर	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह, मुलींचे राहुरी, अहमदनगर	बालगृह	२५
२१	जळगांव	शासकिय बालगृह मुलांचे कनिष्ठ वरीष्ठ वाक ता. भडगांव जि जळगांव	बालगृह	५०
२२	औरंगाबाद	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह मुलींचे पैठण, औरंगाबाद	बालगृह	१००
२३	बीड	शासकिय निरीक्षागृह / बालगृह, मुलांचे आदर्शनगर, पंचायत समिती समोर, नगर रोड, बीड	निरीक्षणगृह	१५
२४	बीड	शासकिय निरीक्षागृह / बालगृह, मुलांचे आदर्शनगर, पंचायत समिती समोर, नगर रोड, बीड	बालगृह	३५
२५	जालना	शासकिय निरीक्षणगृह, मुलांचे जालना	निरीक्षणगृह	१०
२६	जालना	शासकिय निरीक्षणगृह, मुलांचे जालना	बालगृह	४०
२७	जालना	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह, मुलांचे जालना	बालगृह	५०
२८	लातूर	शासकिय बालगृह मुलांचे कनिष्ठ वरीष्ठ मुलांचे नांदेड रोड, लातूर	बालगृह	५०
२९	लातूर	शासकिय बालगृह कनिष्ठ वरीष्ठ मुलींचे मुरुड, लातूर	बालगृह	५०
३०	परभणी	शासकिय कनिष्ठ बालगृह मुलांचे परभणी	बालगृह	२५
३१	अमरावती	शासकिय निरीक्षणगृह, मुलींचे गाडगेनगर, अमरावती	निरीक्षणगृह	५
३२	अमरावती	शासकिय निरीक्षणगृह, मुलींचे गाडगेनगर, अमरावती	बालगृह	२०
३३	अमरावती	शासकिय बालगृह / निरीक्षणगृह, मुलांचे रुक्मीणीनगर, अमरावती	निरीक्षणगृह	१०
३४	अमरावती	शासकिय बालगृह / निरीक्षणगृह, मुलांचे रुक्मीणीनगर, अमरावती	बालगृह	१५

अ.क्र	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता	संस्था प्रकार / मंजुर क्षमता	एकुण मंजुर क्षमता
३५	अमरावती	शासकिय बालगृह, मुलांचे कनिष्ठ कोल्हटकरनगर, अमरावती	बालगृह	५०
३६	अकोला	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे माधवनगर गोरक्षण रोड अकोला	निरीक्षणगृह	१०
३७	अकोला	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे माधवनगर गोरक्षण रोड अकोला	बालगृह	४०
३८	बुलढाणा	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे चिखली रोड विश्वासनगर, बुलढाणा	निरीक्षणगृह	१०
३९	बुलढाणा	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह, मुलांचे चिखली रोड विश्वासनगर, बुलढाणा	बालगृह	१५
४०	बुलढाणा	शासकिय बालगृह मुलींचे कनिष्ठ वरीष्ठ सुवर्णानगर, बुलढाणा	निरीक्षणगृह	१०
४१	बुलढाणा	शासकिय बालगृह मुलींचे कनिष्ठ वरीष्ठ सुवर्णानगर, बुलढाणा	बालगृह	४०
४२	यवतमाळ	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह मुलांचे सिध्देश्वर भवन, यवतमाळ	निरीक्षणगृह	१०
४३	यवतमाळ	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह मुलांचे सिध्देश्वर भवन, यवतमाळ	बालगृह	१५
४४	चंद्रपुर	शासकिय मुलांचे निरीक्षणगृह / बालगृह सिव्हील लाईन सुकूम रोड चंद्रपुर	निरीक्षणगृह	१०
४५	चंद्रपुर	शासकिय मुलांचे निरीक्षणगृह / बालगृह सिव्हील लाईन सुकूम रोड चंद्रपुर	बालगृह	१५
४६	चंद्रपुर	शासकिय मुलींचे बालगृह कनिष्ठ वरीष्ठ, चंद्रपुर	बालगृह	१५
४७	चंद्रपुर	शासकिय मुलींचे बालगृह कनिष्ठ वरीष्ठ, चंद्रपुर	निरीक्षणगृह	१०
४८	गडचिरोली	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह मुलांचे प्लॉट नं. ११, एम आय डी सी रोड, संकुल परिसर, गडचिरोली	निरीक्षणगृह	१०
४९	गडचिरोली	शासकिय निरीक्षणगृह / बालगृह मुलांचे प्लॉट नं. ११, एम आय डी सी रोड, संकुल परिसर, गडचिरोली	बालगृह	१५
५०	नागपुर	शासकिय कनिष्ठ वरीष्ठ बालगृह, मुलींचे काटोल रोड, नागपूर	बालगृह	७५
५१	नागपुर	शासकिय निरीक्षणगृह बालगृह, मुलांचे नागपुर	निरीक्षणगृह	४०
५२	नागपुर	शासकिय निरीक्षणगृह बालगृह, मुलांचे नागपुर	सुरक्षा ठिकाण	१०

अ.क्र	जिल्हा	संस्थेचे नाव व पत्ता	संस्था प्रकार / मंजूर क्षमता	एकुण मंजूर क्षमता
५३	नागपूर	शासकिय कनिष्ठ मुलांचे बालगृह, नागपूर पाटणकर चौक, नागपूर	बालगृह	५०
५४	वर्धा	शासकिय वरिष्ठ बालगृह, मुलांचे आर्वी नाका, केळकरवाडी, वर्धा	बालगृह	२५
५५	गोंदीया	शासकिय मुलांचे निरीक्षणगृह गोंदिया	निरीक्षणगृह	१०
५६	गोंदीया	शासकिय मुलांचे विशेष बालगृह, गोंदिया	बालगृह	४०
५७	पुणे	शासकीय मुलींचे विशेष बालगृह मुंढवा पुणे	विशेषगृह	५
		एकूण		१७२०

(डॉ. निलेश ज. पाटील)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन